

Joginder Singh Rajput and others v. State of Punjab and others
(M. M. Punchhi, J.)

ਫੁੱਲ ਬੈਚ

ਐਮ. ਐਮ. ਪੁੰਡੀ, ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਏ. ਪੀ. ਚੌਧਰੀ, ਜੇ. ਜੇ

ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਪੂਤ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਪਰਟੀਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਰਾਜ—ਜਵਾਬਦਾਰ।

1976 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 1052

13 ਜੁਲਾਈ 1989

ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ, 1919— Cl. 10- ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਦੋ ਵਿਰੋਧੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਲਈ ਮਾਮਲਾ ਪੂਰਾ ਬੈਚ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ- ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਨ ਕਿ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਟਕਰਾਅ ਹਨ- ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਟਕਰਾਅ ਨਹੀਂ ਹੈ- ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ- ਕੀ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਕੇਸ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਟਕਰਾਅ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦੇ। ਸਤ ਪਾਲ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਨੁਪਾਤ ਇਸ ਲਈ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ਪਹਿਲਾਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਆਮ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਆਈ ਸੀ। ਅਮਰ ਚੰਦ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਆਮ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਆਲੀਆ ਸ਼ੇਧ ਇਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਆਈ। ਇਸ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਬੈਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਖੌਤੀ ਟਕਰਾਅ ਨੂੰ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਦੁਆਰਾ ਸੁਲਝਾਉਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਏ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ, ਭਾਵੇਂ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਜਿਹੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਹੈ। ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਪ੍ਰੋਮੋਸ਼ਨਲ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਅਤੇ ਜੇ ਕਈ ਕਾਰਕਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(ਪੈਰਾ 10)।

ਆਰਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ. ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ 226 ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ, ਮੈਂਡਮਸ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਲਿਖਤ, ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ: -

- (i) ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਕਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ 1 ਨਵੰਬਰ, 1956 ਨੂੰ ਮੌਜੂਦ ਸਨ, ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਹਾਇਕਾਂ ਦੀਆਂ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੇਸ ਦਾ ਪੂਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ। ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਪੈਪਸੂ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਰਾਜਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ 31 ਅਕਤੂਬਰ, 1956 ਨੂੰ ਮੌਜੂਦ ਸਨ;

- (ii) 8 ਅਕਤੂਬਰ 1973a ਅਤੇ ਨਵੰਬਰ 111 /14,1 1974 (ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਅੰਸ਼ਾਂ ਵਜੋਂ ਜੋੜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। 'ਪੀ-6' ਅਤੇ 'ਪੀ-7') ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ;
- (iii) ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਪੈਪਸੂ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮੋ-ਸਮੋ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਹਾਇਕਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੀ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਨੂੰ ਮੁੜ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ 31 ਅਕਤੂਬਰ 1956 ਨੂੰ ਮੌਜੂਦ ਸਨ ਅਤੇ ਕੰਪੋਜ਼ਿਟ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ 1 ਨਵੰਬਰ 1956 ਨੂੰ ਮੌਜੂਦ ਸੀ।
- (iv) ਇਹ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਸਾਰੀਆਂ ਪਰਿਣਾਮੀ ਰਾਹਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਬਕਾਏ, ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਆਦਿ ਅਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਉਹ ਹੱਕਦਾਰ ਪਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ;
- (v) ਇਹ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਕੋਈ ਹੋਰ ਹੁਕਮ ਵੀ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ;
- (vi) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਪੀ-ਐਲ' ਤੋਂ 'ਪੀ-7' ਦੇ ਅਸਲ ਫਾਈਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ;
- (vii) ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਖਰਚਾ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਜੇ.ਐਲ ਗੁਪਤਾ, ਰਾਜੀਵ ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਅਰੁਣ ਕਠਪਾਲੀਆ।

ਗੋਪੀ ਚੰਦ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਏਜੀ, ਪੰਜਾਬ ਲਈ।

ਆਰ ਐਸ ਮੋਗੀਆ, ਮਿਸ ਰੋਜ਼ੀ ਏ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਤੇ ਐਸ.ਸੀ.ਸ਼ਰਮਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ। ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਲਈ ਵਕੀਲ ਜੈਸ਼ੀ ਆਨੰਦ।

ਨਿਰਣਾ

ਐਮਐਮ ਪੁੰਡੀ, ਜੇ.

(1) ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ.ਡਬਲਯੂ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 1052 ਆਫ 1976 ਅਤੇ 2317 ਆਫ 1986 ਹੇਠ ਕਰਕੇ, ਇਹਨਾਂ ਦੋ ਕਰਾਸ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖ ਲਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਅੱਗੇ ਦੱਸੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਵਾਪਸ ਭੇਜਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

(2) ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਦਫਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਾਰੇ ਕਲਰਕ ਸਨ।

ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਪੈਪਸੂ (ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟਸ ਯੂਨੀਅਨ) ਦੇ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ। 1 ਨਵੰਬਰ, 1956 ਤੋਂ ਪੈਪਸੂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਲੇਵੇਂ 'ਤੇ, ਰਾਜ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ, 1956 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਏਕੀਕਰਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਲਰਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਪੰਜਾਬ) ਅਧੀਨ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। 1943 ਅਤੇ ਪੈਪਸੂ ਕਲਰਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੈਪਸੂ ਸਕੱਤਰੇਤ ਸੇਵਾ, ਭਰਤੀ, ਤਰੱਕੀ, ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਨਿਯਮ,

Joginder Singh Rajput and others v. State of Punjab and others
(M. M. Punchhi, J.)

1952 ਨਾਮਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਨੇ ਕਲਰਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬੀਵੀ ਤਰੱਕੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਸਟੈਨੇਗ੍ਰਾਫਰਾਂ ਦੇ ਵੀ ਸਹਾਇਕ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕਲਰਕ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਸਹਾਇਕ ਜਾਂ ਸਟੈਨੇਗ੍ਰਾਫਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਵਿਭਾਗੀ ਟੈਸਟ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਲਰਕ ਜੋ 1 ਨਵੰਬਰ, 1956 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਯੁਕਤ ਹੋਏ ਸਨ, ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 28 ਫਰਵਰੀ 1957 ਤੱਕ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਲਰਕਾਂ ਦਾ ਦੂਜਾ ਗਰੁੱਪ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 309 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਫ਼ਤਰ (ਰਾਜ ਸੇਵਾ) (ਕਲਾਸ III) ਨਿਯਮ, 1957 ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹਾ ਵਿਭਾਗੀ ਟੈਸਟ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 28 ਫਰਵਰੀ 1957 ਤੋਂ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਲਰਕਾਂ ਦਾ ਤੀਜਾ ਗਰੁੱਪ ਬਣਦਾ ਹੈ।

(3) 1957 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 6(f) ਅਤੇ 7 (1)(e)(i) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਕਲਰਕ ਨੂੰ ਸਹਾਇਕ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਸ ਕੋਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਢੁਕਵੀਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਮਾਨਸਿਕ ਵਿਦਾਇਗੀ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਪੂਰੀ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਟੈਸਟ। ਇੱਕ ਕਲਰਕ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਿਭਾਗੀ ਟੈਸਟ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਲੈਂਦਾ, ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕੇਸ ਸੀ ਕਿ 1957 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟਲ ਟੈਸਟ ਕੁਝ ਵਿਭਾਗੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਹਰੇਕ ਕਲਰਕ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਟੈਸਟ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਛੇ ਮੌਕੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅਸਫਲ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ। ਅਜਿਹਾ ਕਰੋ, ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਬੀਤਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਛੇ ਹੋਰ ਮੌਕੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਵਿਭਾਗੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਬਣ ਗਏ। ਇੱਥੇ ਵਿਵਾਦ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਸੰਬੰਧੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਨਿਪਟਾਉਣਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਨਿਯਮ ਅਜਿਹੇ ਵਿਭਾਗੀ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ।

(4) ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਪੂਤ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 1052 ਆਫ 1976 ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦਾ ਵਿਵਾਦ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ 12 ਮਾਰਚ, 1976 ਨੂੰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਐਲਪੀਏ ਨੰਬਰ, 520 ਦੇ ਨਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। 1975. ਜਦੋਂ ਮਾਮਲਾ ਸੀ

Joginder Singh Rajput and others v. State of Punjab and others
(M. M. Punchhi, J.)

18 ਅਗਸਤ, 1980 ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਤਾਇਨਾਤ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਕੀਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਨੇ ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੰਤਰਰਾਜੀ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ (ਉਕਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਦੁਆਰਾ) ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ 6 ਅਕਤੂਬਰ 1980 ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 1908 ਦੀ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 2502 ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਮਰਨ ਵਰਤ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੁਝ ਹੋਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ 25 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1986 ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ 1980 ਦੀ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 2502 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਛੱਡ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋਵੇ।

(5) ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਵੜੈਚ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸਲਾਹ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ.ਡਬਲਿਊ.ਪੀ. ਨੰ. 2317 ਆਫ 1986 ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਪੂਤ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਸੀ.ਡਬਲਿਊ.ਪੀ. ਨੰ. 1052 ਆਫ 1976 ਨਾਲ ਦਾਖਲ ਕਰਕੇ ਸੁਣਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਇਕੱਠੇ ਪਾਰ ਹੋ ਗਈਆਂ।

(6) ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਇਹ ਮਾਮਲਾ 18 ਅਗਸਤ, 1987 ਨੂੰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ: -

“ਪੱਖਕਾਰਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਸਹਿਮਤ ਹਨ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਤ ਪਾਲ ਸਰਮਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) ਰਾਹੀਂ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਅਮਨ ਚੰਦ (2)। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਭੇਜਦੇ ਹਾਂ।

ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਕੇਸ ਨੂੰ ਅਕਤੂਬਰ, 1987 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।”

ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲੇ ਇਸ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ

(1) 1968 P.L.R. 484

<2) 1977 S.L.R. 310

(7) ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸਾਨੂੰ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕੇ ਕਿ ਜੇਕਰ *ਸਲ ਪਾਲ ਸ਼ਰਮਾ* ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪੈਰਾ) ਅਤੇ *ਅਮਰ ਚੰਦ ਦੇ ਕੇਸ* (ਸੁਪੈਰਾ) ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਟਕਰਾਅ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਕੀ ਸਾਡੇ ਲਈ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ? . ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 115(7) ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

(7) ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਦਿਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਭਾਗ XIV ਦੇ ਅਧਿਆਇ I ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੇ ਕਿ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਯੂਨੀਅਨ ਜਾਂ ਕੋਈ ਰਾਜ:

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਭੇਜੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕੇਸ ਲਈ ਨਿਯਤ ਦਿਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਗੂ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਉਸ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬਦਲੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਸਰਕਾਰ।¹

(8) *ਸਲ ਪਾਲ ਸ਼ਰਮਾ* ਦਾ ਕੇਸ (ਸੁਪੈਰਾ) ਦੇ ਕਲਰਕਾਂ ਦਾ ਕੇਸ ਸੀ ਜੋ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਪੈਪਸੂ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸਨ ਅਤੇ 1 ਨਵੰਬਰ, 1956 ਤੋਂ ਪੁਨਰਗਠਿਤ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਏਕੀਕਰਣ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਨਿਯਮ 6(ਐਫ) ਅਤੇ 7 (1) (ਈ) (i) 1957 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਭਾਗੀ ਟੈਸਟ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 115(7) ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਲਟ੍ਰਾਵਾਇਰਸ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ। 28 ਫਰਵਰੀ, 1957 ਨੂੰ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ, 27 ਮਾਰਚ, 1957 ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਸੰਚਾਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਤਰੱਕੀ ਆਦਿ ਸੰਬੰਧੀ ਸੇਵਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਉਕਤ ਸੰਚਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਮ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਸੀਜੇ ਅਤੇ ਆਰਐਸ ਨਰੂਲਾ, ਜੇ. ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਕਿ ਨਿਯਮ ਅਵੈਧ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਰਾਜ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (7) ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਦੇਰੀ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼, 'ਦਰਦ ਅਤੇ ਸੀਮਾ ਦੀ ਬਾਰ' ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਨਿਯਮ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਿਕ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਣਦੇਖੀ ਅਤੇ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਉਹ ਬਿਲਕੁਲ ਬੇਕਾਰ ਸਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ. ਇਸ ਲਈ. th° laches, ਦੇਰੀ ਜਾਂ ਸੀਮਾ ਦੀ ਪੱਟੀ ਦਾ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਬੇਅਸਰ ਅਤੇ ਬੇਅਸਰ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ, ਬੈਂਚ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਿੱਟ-ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ।

ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਵਜੋਂ ਫਸਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ, *ਸੈਪਾਲ ਸ਼ਰਮਾ* ਦੇ ਕੇਸ (supra) ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ *ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸਮਸ਼ੇਰ ਜੰਗ ਸੁਕਲਾ* (3) ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ *ਸਤ ਪਾਲ ਸ਼ਰਮਾ* ਦਾ ਕੇਸ (ਸੁਪੈਰਾ) ਖੇਤਰ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(9) ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ *ਅਮਰ ਨਾਥ* ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪੈਰਾ) ਵਿੱਚ ਆਰ.ਐਸ. ਨਰੂਲਾ ਦੀ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ, ਸੀ.ਜੇ. ਅਤੇ ਪੀ.ਸੀ. ਜੈਨ, ਜੇ., ਰਾਜ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਨਰਗਠਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ

I.L.R. Phnjab and Karyana (1989)2

ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕੇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ, ਰਿੱਟ-ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਦੋਂ ਇਸਨੂੰ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ। ਕਿ ਇੱਕ ਆਮ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਜੋ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪੁਨਰਗਠਿਤ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(10) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਕੇਸ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਕੇਸ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਟਕਰਾਅ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦੇ। *ਸਤ ਪਾਲ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪੈਰਾ)* ਵਿੱਚ ਅਨੁਪਾਤ ਇਸ ਲਈ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ਪਹਿਲਾਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਆਮ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਆਈ ਸੀ। *ਅਮਰ ਚੰਦ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪੈਰਾ)* ਵਿੱਚ ਆਮ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲੀਆ ਸੋਧ ਇਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਆਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਬੈਂਚ ਅੱਗੇ ਸਹਿਮਤ ਹੋਏ ਕਿ ਅਖੌਤੀ ਟਕਰਾਅ ਨੂੰ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਭਾਵੇਂ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਜਿਹੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ। ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਪ੍ਰੋਮੋਸ਼ਨਲ - ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਅਤੇ ਜੋ ਕਿ ਕਈ ਕਾਰਕਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(11) ਪਹਿਲੇ ਸਮੂਹ ਦੇ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀ ਪ੍ਰੋਮੋਸ਼ਨਲ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਚਿਪਕਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਮੂਲ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਨ ਅਤੇ ਏਕੀਕਰਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਸਮੂਹ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਵਕੀਲ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹਾਂ-ਪੱਖੀ ਸਟੈਂਡ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕੇ। ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦੂਜੇ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ ਫਿਰ ਦੋ ਤਣਾਅ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ

(3) ਏਆਈਆਰ 1972 ਐਸਸੀ 1546,

ਸੰਯੁਕਤ ਪੰਜਾਬ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਪੰਜਾਬ) ਅਧੀਨ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮ, 1943 ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਉਸ ਸਮੂਹ ਦੇ ਹੋਰ ਲੋਕ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਵਿਵਾਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੁਨਰਗਠਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਰਾਜ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 115(7) ਅਧੀਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਹਨਾਂ ਲਈ *ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ* ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਕਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਚਿੰਬੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਦੋਵਾਂ ਸਮੂਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਟੈਸਟ ਲਈ ਹਨ ਅਤੇ ਦੂਸਰੇ ਇਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ। ਕਲਰਕਾਂ ਦਾ ਤੀਜਾ ਸਮੂਹ ਉਹ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ 28 ਫਰਵਰੀ 1957 ਤੋਂ ਬਾਅਦ 1957 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦੋ ਸਮੂਹ ਹਨ, ਇੱਕ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਸਹਾਇਕ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਵਿਭਾਗੀ ਟੈਸਟ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸਬੰਧਤ ਨਿਯਮ *ਸਤ ਪਾਲ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪੈਰਾ)* ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬੇਕਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ ਸਿਰਫ਼ ਸੀਮਤ ਸੀ। ਰਿੱਟ-ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਹੈ। ਦੂਸਰੇ ਇਸ ਤਜਵੀਜ਼ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ *ਸਤ ਪਾਲ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪੈਰਾ)* ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ *ਅੰਤਰ-ਪਾਰਟੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ* ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ। ਉਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ *ਸਤਪਾਲ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪੈਰਾ)* ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹਨ।

(12) ਸਭ ਕੁਝ ਇਕ ਪਾਸੇ ਛੱਡ ਕੇ, *ਸਮਸ਼ੇਰ ਜੰਗ ਸੁਕਲਾ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪੈਰਾ)* ਵਿੱਚ 1972 ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ

(4) A.I.R. 1972 S.C. 1429

Joginder Singh Rajput and others v. State of Punjab and others
(M. M. Punchhi, J.)

ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ - ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਅੱਗੇ। ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਰਟੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਤਾਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਰਾਜ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 115(7) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਜੋਂ ਅਵੈਧ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ।

(13) ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਜੰਗ ਸ਼ੁਕਲਾ ਦਾ ਕੇਸ ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਕੱਤਰੇਤ (ਸਟੇਟ ਸਰਵਿਸ ਕਲਾਸ-ਇਲ) ਰੂਲਜ਼, 1952 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਠਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਵਿਭਾਗੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਡੀ- ਪਾਰਟਮੈਂਟਲ ਟੈਸਟ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਨੇ ਪਾੜੇ ਨੂੰ ਭਰਨ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਕੇਸਾਂ ਵੱਲ ਵਧੇਰੇ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਮਦਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (4), ਜੋ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮ, 1943 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਲਈ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ, ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਟੈਸਟ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। . ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸ.

ਸਥਿਤੀ ਉਹੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਮੈਸੂਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਆਰ. ਬਸੰਪਾ ਅਤੇ ਹੋਰ (5)। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 141 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਰਾਸ਼ਟਰ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਸਾਲ 1972 ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਜੰਗ ਸ਼ੁਕਲਾ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪੈਰਾ) ਅਤੇ ਮਦਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪੈਰਾ) ਦਾ ਫੈਸਲਾ 19 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1972 ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਤਤਕਾਲ ਕਰਾਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਾਲ 1976 ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਦੂਜਰਾ ਸਾਲ 1986 ਵਿੱਚ, ਪਰ ਵਿਚਕਾਰਲੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ-ਪੜ੍ਹਾਈ ਗਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਲੀਬਿਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(14) ਇਹ ਮੋਰਬੇਈ ਨੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਲਾਭ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਈ ਹੋਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਨੇ ਸਹਾਇਕ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਲਰਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਸਬੰਧੀ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਪਿਛਲੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਰਟ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਪਹੁੰਚ ਰਾਜ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 115(7) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਬਾਰੇ ਨਿਯਮ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਮੰਨ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਨੇ ਫਿਰ ਜਗਜੀਤ ਰਾਏ ਵੱਹਰਾ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ (6) ਵਿੱਚ ਪੂਰੇ ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਂਦਿਆਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਹੀ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿੱਟ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ। -ਪਟੀਸ਼ਨਰਜ਼, ਲਾਚਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਜੰਗ ਸ਼ੁਕਲਾ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀ ਰਾਹਤ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।). ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਅੜਿੱਕੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਦੀ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਰੇਕ ਰਿੱਟ-ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕ੍ਰਾਸ-ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਦੇਰੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ, ਸਗੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਆਦਿ ਦੇ ਹੋਰ ਕਾਰਕ ਵੀ ਦੇਖਣੇ ਪੈਣਗੇ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

I.L.R. Phnjab and Karyana (1989)2

ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਸੀਂ ਭੇਜਦੇ ਹਾਂ. ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਕੋਲ ਵਾਪਸ।

(5) 1980(1) SLR 847।

(6) 1974 (II) SLR 27.

(15) ਇਸ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ, *ਜਗਜੀਤ ਰਾਏ ਵੋਹਰਾ* ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪੈਰਾ) ਦੇ ਇਹਨਾਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ ਕਾਰਕ ਵਜੋਂ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇਹਨਾਂ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਰੈਫਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਅਜੇ ਵੀ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਇਸ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਪਛਤਾਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਲਾਭਦਾਇਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਰਤੋਂ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲਾਭਦਾਇਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਐਸ.ਸੀ.ਕੇ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ-ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁੱਕਦੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰਭਾਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ

Joginder Singh Rajput and others v. State of Punjab and others
(M. M. Punchhi, J.)

ਐਸਐਸ ਦੀਵਾਨ ਸੀਐਮਡੀ ਏਐਲ ਬਾਹਰੀ, ਜੇ. ਜੇ.

ਕਮਲਾ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐੱਸ.,- ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਮਹਿਮਾ ਸਿੰਘ, - ਜਵਾਬਦੇਹ।

1987 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 966

5 ਜਨਵਰੀ 1989

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ (1974 ਦਾ II) - ਐਸ. 125, ਚੈਪਟਰ IX - ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਭੱਤੇ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ - ਰਕਮ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ y ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ 1 - ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਡਿਫਾਲਟ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ - ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਬਹਾਲੀ - ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ - ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਆਧਾਰ ਤੀਨ — ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, 1974 ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਤੇਜ਼ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਅਜਿਹੀ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਜਾਂ ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੱਕ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਕੇ ਇੱਕ ਸਖ਼ਤ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਉਪਾਅ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸੰਬੰਧੀ ਤਕਨੀਕੀਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਦਿਨ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਨਾ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣਾ। ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਹੋਣਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਜਦੋਂ ਕੇਸ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਫੀ ਠੋਸ ਅਤੇ ਠੋਸ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਡਿਫਾਲਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਨਿਆਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਚਿਤ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇਗੀ।

(ਪੈਰਾ ੯)।